

Ke dni 28. října 1919.

Co večerů, co pozdních večerů prochodil osamělý chodec pod starými akáty na opuštěném, tichém nábřeží nad Vltavou v temnu tiše proudící, i co dlouhých chvíl tu prostál upíraje zrak na velebnou krásu královského hradu co večer jinou, proměněnou, ale vždy kouzelnou ať v úchvatných barvách, ať v pohádkovém zamžení tajemné silhouetty. Co neklidných i teskných večerů!

Po čtyři léta, po pět let se staré akáty měnily, jak je strojil běh roku. Čtyřikrát kvetly a za vlažných večerů červnových dýchaly líbeznou vůni, čtyřikrát s nich pršely zlaté peníze, jež studený vítr rozvíval opuštěným nábřežím, čtyřikrát trčely jejich holé koruny k tmavému, mraky těžkému nebi zimních večerů.

Rychleji střídaly se, kvetly i schly a temněly a zase jasněly city a dojmy osamělého chodce, jenž ve vzrušeném, horečném napjetí, v úzkosti a zase pln rostoucí naděje naslouchal bouři světové války, jež rozhodovala nad osudem jeho národa.

Socha tvrdého císaře opodál v zážehu světél připomínala staletou porobu i hrozila. A královský hrad naproti, pamětník samostatnosti a slávy, pořád temný, temný, v hrobovém tichu, jako zakletý, mrtvý.

Akáty kvetly a odkvétaly, vítr opět rozvíval jejich žluté listí, a černými, studenými večery v kolejích rachotily ozářené vozy elektrické dráhy s červeným křížem, vozy smutku a bolesti, plné raněných, jež přiváželi z bojišť.

Na jejich druhý v zákopech vzpomínal osamělý chodec, na nešťastné své krajany, kteréž honili do bojů prolévat krev pro vítězství jejich nepřátel. Na ně vzpomínal a na ty, kteří z těch zákopův ušli, na širou Rus myslil, na dalekou ohromnou Sibiř, ale ne již na Sibiř strašných vidění Anelliho, nýbrž na Sibiř, ze které vzešla radostná zář našeho osvobození.

*   *
*   *

Kdysi, před věky, naši dorazili vítězně až ku břehům Baltu; teď roty jejich potomků pronikaly na dalekém východu v mrazivých končinách severní záře, vítězně postupovaly horami, pralesy, širou stepí dál a dál, dál a dál až ku břehům Velkého oceánu.

Jako pohádka to znělo. A jako pohádka pak bylo, když (to po páté řídlo žluté listí starých akátů), zakletý, němý hrad královský vstal za zimního večera z mrtvých, kdy z černa se vynořil vyzářen, kdy zarděly se řady jeho osvětlených oken a svítily nad jásající Prahou. Zvony radostně hlaholily.

*   *
*   *

A socha tvrdého císaře zmizela. ,

* * *

Teď světlo a den, konec pohádky. Teď jasná, ale přísná skutečnost plná velkých úkolů. Teď jen práce a kázeň.

Myslíme na svaté hroby dalekých bojišť a věříme, že nebudou zmařeny oběti padlých hrdin a mučedníkův.

Vysoko jsme zanotili písničku, ale dá bůh, že ji vítězně dozpíváme.

Ročenka Národního shromáždění 1919.
